

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slagelse Realkole.

1877.

Dansk Skolelæseum.

*Til
min kjære Broder Peter
p. Frederik*

En Silhouette af Paris.

Af

H. Rosendahl.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aars-Prøven

i

Slagelse Realskole

den 6te—9de og 10de—18de Juli 1877.

Udgivet tilligemed Skoleefterretninger

af

Fr. Dahl,
Skolens Bestyrer.

SLAGELSE.

•Sorø Amtstidendes• Bogtrykkeri.

1877.

En Silhouette af Paris.

Da det høje Cultus-Ministerium forrige Aar bevilgede mig en Rejseunderstøttelse til Paris for at uddanne mig i det franske Sprog, paalagdes det mig efter endt Rejse at indgive en Beretning om den, og det er denne, jeg her i al Beskedenhed har den Ære at fremlægge for det høje Ministerium og det Offentlige.

Først maa jeg da begynde med en Tak til Hans Excell. Ministeren ikke alene for mit personlige Vedkommende, men ogsaa fra den Skole, jeg i denne Henseende har den Ære at repræsentere, da det, saa vidt jeg veed, er første Gang, en slig Begunstigelse er viist Realskolen; en Begunstigelse, der taler til Ære for den retfærdige Alsidighed, der karakteriserer den nuværende Chef for Kirke- og Underviisnings-Væsnet; thi er der nogen Skole, hvor de levende Sprog særlig bør dyrkes og udvikles, da er det visselig Realskolen, hvor Eleven forberedes for Livets praktiske Formaal. Desværre synes denne Anskuelse hidtil ikke at være ret anerkjendt.

Ligger det nu end i Sagens Natur, at et Ferie-Ophold i et fremmed Land ikke kan bringe noget stort sprogligt Udbytte, saa virker en saadan Rejse dog i saa mange Henseender befrugtende paa Aand og Erkjendelse, at jeg ret maa beklage, den ikke faldt i min Lod i en yngre Alder, hvor Receptivi-

teten var større og Skepticismen naturligviis mindre. Turde jeg maaskee paa Grund af en gammel Kjærlighed, der, som bekjendt, aldrig ruster, have mindre at beklage mig over end muligviis adskillige Andre, saa undgik jeg dog ikke af og til at lide under en vis uvilkaarlig, utaalmodig Gjenstridighed, naar jeg ydmygedes, som f. Ex. den første Aften jeg var i Théâtre-Français, hvor jeg ikke kunde følge Forestillingen. Øret vænnes imidlertid snart til Lyden, og man lærer hurtigt at følge med; men der er et stort Spring derfra til med „verve“ og „entraîn“ at være med i Conversationen, der blandt de dannede Franskmand, saa at sige, er udviklet til en spirituel Kunst: og det opnaaer den Fremmede vist kun sjældent uden ved en lykkelig Begavelse eller et længere Ophold, men det var jo netop det, vi Lærere saa gjerne skulde kunne. Meget maatte jeg ogsaa beklage, at jeg ikke var bleven forsynet med Anbefalings-Breve her hjemme fra. Hr. Mollard, den eneste Franskmand, som jeg ved Hr. R. Watts Godhed var bleven anbefalet til, havde jeg ikke den Glæde at træffe, da han var „en villégiature“. Turde jeg saaledes maaskee have ventet eller i alt Fald ønsket noget mere, end jeg opnaaede, saa blev jeg til Gjengjæld bestyrket i de Principer, jeg hidtil havde fulgt: at accentuere det Phonetiske og lægge særlig Vægt paa det Praktiske, og jeg kan ikke undlade at takke d'Hrr. Jung, Pio og Garrigues for de Elementarbøger, de i de senere Aar have skjænket os. Vor dygtige Lingvist, Dr. Fistaine, havde vel tidligere udgivet en saadan, men den syntes, trods det særdeles smagfulde og skjønne Udvalg af Læsestykkerne, der ligeledes udmærker hans „Lectures variées“, at være skreven „malgré lui“, og det er saa saare begribeligt, at han, der maaskee i fortrinligere Grad end nogen anden Dansk besidder „le don des langues“, maa

anbefale Masselæsning og forsmaa det grammatiske Pindehuggeri, der for de Fleste af os Andre er uundværligt. Naar jeg altsaa efter, hvad jeg har sagt, maa see den væsentligste Frugt af min Rejse i de vexlende Indtryk, jeg modtog af hvad jeg hørte og saae, saa skal jeg i det Følgende efter ringe Evne søge at skildre disse, idet jeg ridser denne lille Contour af Byernes By.

Drømmende om Sol og Varme mindes jeg da, at jeg holdt mit Indtog i Paris under en Overflødighed af begge, og at jeg tog et godt Varsel af en lidt trykket Stemning, jeg kom i; jeg har nemlig altid haft en vis Mistro til de alt for gode Begyndelser, medens jeg paa den anden Side fører til Valgsprog: „tu ne cede malis“ osv.; Flagene paa de offentlige Bygninger vare, jeg veed ikke ved hvilket Tilfælde, sænkede, og det forekom mig, som Tricoloren vajede paa halv Stang over det republikanske Paris; tilmed saae jeg overalt, selv paa Kirkerne, den banale Indskrift: „Liberté, Fraternité, Égalité“, disse tre Ord, der, hvert for sig, kunne være meget betydningsfulde, men som i Forening minde om Blod og Rædsel. En hjærtelig Modtagelse af min Vært og Værtinde i „Quartier-latin“, hvor jeg, som sig hør og bør, søgte Bolig, gjorde mig imidlertid gladere i Sindet, og jeg begav mig paa Vandring. Ja, jeg maa bekjende, de første Par Dage tilbragte jeg med at strejfe om paa Gader og Boulevarder. Det var mig, som om jeg efter en lang Rejse endelig var kommen hjem; jeg maatte rundt at see, om ogsaa Alt var paa sin vante Plads; med Henrykkelse læste jeg de Navne og saae de Steder, jeg havde læst og hørt saa meget om. Ødelæggelserne, som Gambettas og Rocheforts Bander havde anstiftet, vare tildeels restaurerede; kun Tuileriernes Have-Façade, Hôtel-de-Ville og Finants-Ministeriet laae endnu i Ruiner. Jeg bruger

med Forsæt hine to Mænds Navne som Slægtsnavne for Communarderne, hvoraf vist mange vare endog ædle Personer, der „bona fide“ troede at give, og virkelig gave Alt for Fædrelandet. Det er Demagogernes ubesindige Phraser, der berede Fængstoffet for den Ild, de siden ikke selv ere mægtige at slukke. En gammel Sandhed, „sans comparai-son“ iøvrigt, gjentog sig her: Si Lyra non lyrasset, Lutherus non saltasset. Man har kaldt Paris Europas uroligt bankende Hjærte; turde man ikke rettere sige dets Vulcan? det Sted, hvor Slethedens og Uvidenhedens Lava fra Tid til anden strømmer ødelæggende over sine Bredder, medens Jordbunden under vanlige Forhold bærer Geniets ædle Viinstok.

I Skjønhed har Paris næppe sin Mage. Enkelte Bygninger, enkelte Monumenter kunne vel andetsteds glæde Øjet, men her vrimler der af architectoniske og kunstneriske Frembringelser, den ene skjønnere end den anden. Overalt er den antike Stil fremherskende. Gothiken har aldrig vundet Terrain i Paris; selv Notre-Dame har ingen Spir. Pariserne troe, det hører med til Stilen, og de trak paa Smilebaandet ad mig, naar jeg i al Beskedenhed meente, det var en ufuldendt Bygning. Een Perle, som ogsaa Bædeker kalder den, besidder dog Paris i denne Retning, og det er „la Sainte-Chapelle“, hvis slanke, forgyldte Spir rager op imellem Palais de justice, Conciergeriet og Gendarmecasernen. Man kan kun beklage, at Bygningen ligger saa indesluttet, at man ikke ret kan faae Syn paa dens sjældne Skjønhed. Man gjør i det Hele taget ikke mange Skridt i Paris uden at støde paa en Kirke. Da de ere aabne hele Dagen, gik jeg ofte ind i dem. Den højtidelige Ro, den svale Kølighed derinde, dannede altid en velgjørende Mod-sætning til de befærdede, solbeskinnede Gader, og troede jeg end stundom at bemærke, hvad der kun

var Øjenslyst, saa maatte jeg dog ofte deeltage i den almindelige Opløftelse, og jeg har aldrig hørt noget mere gribende end Chorsangen i Notre-Dame. Smukt var det ogsaa at see den Alvor, hvormed Folk kom ind og holdt deres Andagt paa de forskjellige Tider af Dagen. En lignende Ro finder man iøvrigt ligeledes i de talrige Samlinger, der med rundhaandet Gjæstfrihed ere aabne for Alle. De gamle Konge- og Kejsler-Borge ere nu Gjemmesteder for Byens verdensberømte Kunstskatte. Selv disse vare, som man veed, udsete til Offer for Communens Vandalisme, men heldigvis kom General Douai tidsnok til at redde Samlingerne i Louvre samt Bibliothekets Opsynsmand og hans Hustru, som man havde indespærret i den brændende Bygning, fordi de ikke havde villet helde Petroleum omkring i Salene. Selve Bibliotheket derimod med dets Manuskriptsamling fortæredes. Blandt disse sjældne og kostbare Samlinger indtager Billedgalleriet naturligviis den største Plads; men det er saa omfangsrigt, at jeg i Reglen foretrak det mindre ude i Luxembourg. Her seer man imidlertid kun Nutidens Mestere, men bliver derved ogsaa bedre i Stand til at glæde sig over det høje Standpunkt, den franske Malerkunst for Øjeblikket indtager. Bliver man her træt, har man den dejlige Have at forfriske sig i. Baade denne og Tuilerie-Haven ere fulde af prægtige Sculptur-Arbejder, Originaler og Copier efter berømte Antiker; i Tuilerie-Haven findes saaledes den berømte Laokoons-Gruppe. Begge Steder, som ogsaa i Palais-Royals Have, glæder det souveræne Folk sig over sin smukke Militær-Musik, da de forskjellige Orkestre have Befaling til at spille der flere Gange om Ugen. Naar jeg her omtaler Samlingerne, kan jeg ikke ikke forbigaae det nydelige Hôtel-Cluny, et Slags Rosenborg, jeg siger med en vis Stolthed

et Slags; thi et Rosenborg ejer Paris ikke. Det er en archæologisk Samling af stor Interesse, og selve Bygningen har et tiltalende, middelalderligt Præg, en Blanding af Gothik og Renaissance; i Haven findes colossale Levninger, de saakaldte Thermer, af et Palads, som den romerske Kejser Constantius Chlorus byggede, og hvor senere Julianus Apostata blev valgt til Kejser. Hotellet ligger midt i „Quartier-latin“, ikke langt fra Sorbonnen med sin prægtige Kuppel, Collége de France, École-Polytechnique, St. Barbe og mange andre videnskabelige Anstalter. Det er i det Hele taget paa den venstre Seine-Bred, at Videnskaben har spundet sine fine Traade; thi ogsaa „l'Observatoire“ og „l'Institut“, det franske Academies Sæde, findes her. I Modsætning hertil turde maaskee højre Bred kaldes Sværdsiden, der hvor Konge-Borgene og de krigerske Monumenter findes. Paris er overhovedet Monumenternes By. Lige fra den kæmpemæssige „Arc de Triomphe de l'étoile“ til den beskedne Rytterstatue af Jeanne d'Arc i Rivoli-Gaden indeslutter den Søjler, Fontæner og Statuer, der kappes med hverandre i Skjønhed og kunstnerisk Værd. Hvo kjender ikke Vendôme-Søjlen, som Napoleon I. lod støbe af de russiske og østerrigske Kanoner og rejste til Ære for sin Armee? I mine Øjne staaer den langt over Søsteren, Juli-Søjlen, paa Bastille-Pladsen, lige saa højt som 3 Kejser-Slaget ved Austerlitz over Gadekampen i Paris. Den forgyldte Friheds Genius paa Toppen af Juli-Søjlen synes i mine Øjne for stor for Søjlels Omfang, hvad der dog muligviis er et optisk Bedrag paa Grund af Forgyldningen; men hvad der absolut er uskjønt, det er Hanerne, der bære Blomsterguirlanden om Fodstykket. Hanen er et særdeles smukt Dyr paa sin Plads, og jeg bærer al Ågt for den galliske „Réveille-matin“, men her tager den

sig parodisk ud. Den brave Henrik IV. paa Pont-Neuf forekommer mig ogsaa lidt stedmoderlig behandlet; man seer ingenlunde i det Billede „le diable à triple talent“. Nej, da foretrækker jeg Molière, Pascal og de fire Prædikanter foran St. Sulpice; ja, hvor skal man egentlig begynde, og hvor skal man ende? man møder jo dejlige Billedstøtter overalt i denne vidunderlige By. Staten har altid været gavmild til at hædre sine store Mænds Minde, og „la bonne ville de Paris“ sætter en Ære i at sørge for sin Forskjønnelse. Skade, at den har ødslet saa meget Blod og Guld paa sine republikanske Experimenter. Republikken vil næppe nogensinde blive af lang Varighed. Det er en bekjendt Sag, at det er vanskeligt at bringe mange Hoveder ind under een Hat; det vil næppe være lettere at faa mange Sind ind under Republikkens abstrakte Stats- eller Fædrelands-Idee. De store krigerske Traditioner ville ikke lade den individuelle Ærgjerrighed i Ro, og tidligere eller senere vil Armeens: „vive le roi!“ eller „vive l'empereur!“ frigjøre Frankrig fra det radicale Mareridt, der for Øjeblikket knuger det.

Eet af Seinestadens meest betydningsfulde, om endog mindst iøjnefaldende Mindesmærker, er „la Chapelle expiatoire“. Noget bag ved den smukke Madeleine-Kirke paa det Sted, hvor man i sin Tid begravede det myrdede Kongepar, Ludvig XVI. og Marie Antoinette, lod Ludvig XVIII. opføre et lille Kapel i Smag af de antike Grave. Selve Ligene førtes til Kongegravene i St. Denis, men Levningerne af de Kister, hvori de havde været indesluttede, nedlagdes i en sort Marmorsarkophag, der staaer i Krypten under Kapellet. Hovedprydelserne i dette danne to Marmorgrupper, den ene, Dronningen, der trøstes af Religionen (Mme. Elisabeths Portræt), den anden, en Engel,

der henvender Mr. Edgeworths bekjendte Ord til Kongen: „Fils de St. Louis, montez au ciel!“ Hvert Aar erindres d. 21de Januar og d. 16de October ved højtidelige Messer. Mellem Opsynsmandens Bolig og Kapellet fredes en lille Urtegaard, der er beplantet med Roser fra Marie Antoinettes Have i Lille Trianon. Min venlige Cicerone plukkede een af dem og bad mig modtage den: „au souvenir de la reine qui aimait tant les fleurs“. Jeg modtog den som en Reliquie og bragte den samvittighedsfuldt til Een herhjemme, der i sit ædle Sind dyrker den ulykkelige Dronnings Minde. Dette smukke Mindesmærke var naturligviis hovedsageligt udseet til Offer for Communens Friheds-Gudinde; men det reddedes af en rig Banquier, der købte det under Foregivende af at ville afhænde det til Barnum. Der blev sat Vagt ved det, og Communen fik udspillet sin Rolle, før der kunde være Tale om dets Nedbrydelse. Baedeker fortæller, at en Hotelejer, Hr. Maréchal, bød 500,000 Francs for Vendôme-Søjlen, men man svarede: „Giv en Million, og man vil see, hvad man kan gjøre!“ og Handelen gik ind. Communens blodige Efterspil synes virkelig at have bragt den franske Nation noget bort fra de saakaldte „store Principer fra 89“. I „Figaro“, Frankrigs meest udbredte Blad, citeres Udtrykket „une sanglante inutilité“ om Revolutionen, og Bladet har med Tilslutning af de største Byer i Frankrig sat sig i Virksomhed for at rejse et Monument for Ludvig XVI. paa det Sted, hvor han blev myrdet. Concorde-Pladsen vil da først ret fortjene sit smukke Navn; dens Skjønhed gjør den allerede nu til den skjønneste Plads i Verden; hvad vil den ikke blive, naar Retfærdigheden der faaer ydet sit Sonoffer. Rimeligviis vil man da ogsaa betænke Pladsen foran Hôtel-de-Ville. Den kaldtes, som man veed, forhen „Place de Grève“, og der samledes misfornøjede

Arbejdere, der fordrede højere Løn; hvorfor det moderne Udtryk, at gjøre Strike, paa Fransk hedder „faire grève“. Her som paa Concorde-Pladsen har Menneskelighed og sund Sands gjort „grève“ tidt nok til at fortjene en Oprejsning.

At omtale Hovedstadens Monumenter uden at nævne Napoleons Grav under den forgyldte Kuppel i Invalide-Hotellet vilde være en Uretfærdighed, og ikke mindst mod den ophøjede Maade, hvorpaa Kunsten har vidst at frede om et stort Minde. Man imponeres, naar man betræder denne Rotunde; Alt, fra Granit-Sarkophagen i Krypten over Mosaik-Laubærkrandsen til Baggrundens store Alter af sort Marmor, der stænkes med Guld fra de gule Vinduer paa begge Sider, gjør et mægtigt Indtryk paa Beskueren. Jeg var der i Samling med Hundreder, men man hørte ikke et højrøstet Ord; ja, selve Fodtrinene dæmpedes for ikke at forstyrre Gravens hellige Stilhed. „Je désire que mes cendres reposent aux bords de la Seine, au milieu de ce peuple français que j'ai tant aimé“, det er den eneste Indskrift, jeg mindes fra denne storartede Grav.

De napoleonske Minder ville aldrig udslettes i Frankrig; ethvert Forsøg, man vil gjøre derpaa, vil blive lige saa afmægtigt som det Pistolskud, den preussiske Officeer rettede mod Arc-de-Triomphe ved Indtoget.

Republikken synes kun at bestaae ved, at det mægtige conservative Parti er delt i tre store Grupper, Legitimister, Orleanister og Bonapartister; kunde et Compromis bringes tilveje mellem disse, vilde man snart faae at see, hvor lidt Gambettisterne egentlig have at sige. Havde de Conservative ikke en instinktmæssig Følelse deraf, vilde den monar-chiske Regeringsform vist været indført for længe siden; Republikanernes store Ord stode ikke sin

Prøve i Krigen, og selv Marseillaisens Trylleord overdøvedes af de preussiske Kanoner.

Jeg blev Vidne til en lille Partiskjærmydsel i det franske Folke-Thing. Ved den danske Legations Forekommenhed blev jeg sat i Stand til at overvære eet af Møderne, og een af de første Talere, jeg saae paa Tribunen, var Bonapartisten Paul de Cassagnac, som jeg allerede hjemmefra havde faaet Interesse for paa Grund af hans bekjendte Tale i Belleville. I Talens Løb omtalte han d. 2den September: „ce grand acte qui nous sauva de la république!“ Det virkede som Toreadorens røde Klæde. Med buldrende Støj stormede Venstrefolket nu om Talerstolen, som de omringede under Raab og truende Gebærder, og det varede længe, inden Præsidentens mægtige Sølvklokke og Pedellernes: Silence! Silence! bragte Rolighed tilveje. Hr. Grévy kaldte naturligviis Taleren til Orden og erklærede, at han ikke vilde taale slige Ord, hvortil Hr. de Cassagnac tørt bemærkede, at Hr. Præsidenten maatte have en meget glemsom Samvittighed, da han dog selv havde aflagt Ed paa den Forfatning, som han her formeente ham at omtale. Et senere „Petroleur“ fremkaldte en ny Storm lige saa rasende som den første. Desuagtet fik Taleren dog sit Foredrag endt og vendte triumpherende tilbage til sin Plads, hvor han modtoges med Haandtryk og Favntag af sine Meningsfæller.

Jeg vil her tillade mig en lille Sprogbemærkning. Jeg havde aldrig før ret forstaaet Udtrykket „embrasser quelqu' un sur la joue“. „Embrasser“ er aabenbart ikke det samme som „baiser“; men jeg saae her, som saa tidt senere, at man i Frankrig ofte hilser hinanden ved vexelviis at lægge Kinderne mod hinanden; paa den Maade kommer der jo Mening i Udtrykket.

Parisernes Omgangstone bærer i det Hele taget

et lige saa oprigtigt som hjærteligt og naivt Præg; deres universelle Mme. og Mr. vide de at modulere saa elskværdigt, at vist intet andet Sprog besidder en saadan Høfligheds Form, og naar man færdes mellem denne urbane og venlige Befolkning, begriber man ikke, hvorledes Revolutionens Blodhunde kunne være udgaaede fra den. Skulde det være Ærgjerrighedens Dæmoner, der drive til en vis Herostratisme; man brænder Templet for at skaffe sig et Navn ved det, naar man ikke har kunnet erhverve det derinde?

Hvordan det nu end forholder sig, saa føler man under disse herlige Omgivelser og blandt de venlige og arbejdsomme Beboere et saadant Velvære, at man fristes til at betragte Paris som et Udtryk for Guldalderens Lyksalighed, og jeg baade tænkte og sagde: Havde I ikke Eders smaa Revolutioner nu og da, saa vilde I jo ikke dele de Dødeliges almindelige Kaar; for os Andre er ikke Alt Smiil. Smilende er nemlig Alt her fra de blomstersmykkede Torve og Altaner til de henrivende Promenader.

Ude i Belleville, det nordligste Arbejder-Quarter, ligge „les Buttes-Chaumont“, det sidste Værk af Seine-Præfecten Haussmann, noget af det meest Smagfulde af hvad et fuldendt Landskabsgartneri nogensinde har frembragt. Fra det corinthiske Tempel paa Toppen af den højeste Klippe har man en henrivende Udsigt: det nydelige Anlæg med grønklædte Skraaninger, Klipper, Vandfald og Sø omkring sig og foran Paris, der med sine Kupler, Taarne og Triumphbuer spreder sig over Seinedalen saa langt, Øjet kan række.

Nærmere de mere befærdede Steder, for Enden af Concorde-Pladsen, kommer man ud i de verdensberømte Champs-Élysées, Parisernes Tivoli, eller rettere Tivolier, der hvert for sig vel ikke kunne maale

sig med det kjøbenhavnske, som de imidlertid langt overgaae ved Emsemblet. Den livlige Trængsel i Alleerne, de spraglede Blomsterpartier, de friske Grønplæner og Springvandene danne i Forening et prægtigt Skue om Dagen, medens de paa en smuk Sommeraften antage et næsten feeagtigt Skjær. Lyset fra Tusinder af venetianske Lamper, der i bløde Guirlander kranse hele Pladsen, Musikken, Sværmen af glade, livlige Mennesker river Een saa at sige med i en almindelig Glædes-Hvirvel, og man vilde hverken vide ud eller ind, hvis man ikke sagde til sig selv: Du er i Paris. Ret snurrigt er det midt under denne jublende Tilværelses Glæde pludseligt at blive bragt paa alvorlige Tanker af en ambulerende Astronom, der opholder sig paa Promenaden med en Stativ-Kikkert og for nogle Centimer giver Een et lærd Foredrag over Jupiter og dens Maaner eller maaskee Maanen selv, dersom den tilfældigviis er oppe; ja, man faaer Belæring som Glæde ved ethvert Skridt, man gjør i Paris, der paa en vis Maade kan kaldes en stor horatsisk Ode med en lærd Kirkefaders Commentar.

Oven over Champs-Elysées, ja, man kan godt sige, over hele Paris, kneiser den skjønnne Triumfbue, Arc-de-Triomphe de l'étoile, vistnok det stolteste Mindesmærke, Byen ejer. Ogsaa fra den har man den meest fortryllende Udsigt over Byen og den sølvblanke Flod, hvor de smaa Dampskibe, de saakaldte „Mouches“, see ud som Navnesøstrene paa det smilende Ansigt. Beaumonden i sine udsøgte Toiletter og glimrende Equipager tager daglig her forbi paa Formiddagspromenaden før Dinéen. Maalet for denne Tour er „Bois de Boulogne“, det parisiske Charlottenlund. Ogsaa denne er et nydeligt Parkanlæg; men vor danske Skovnatur vil man forgjæves søge her. Det glædede mig altid, naar jeg derude kunde sige: Nej, saa have vi dog noget Bedre og

Skjønnere derhjemme. Her er det imidlertid Yndlingsstedet, hvor Ung og Gammel, Damer og Herrer søge Adspredelse og landlig Friskhed.

Mere berettiget til den almindelige Yndest forekommer mig Bébéernes Eldorado, Jardin d'acclimatation, den Yngste af Byens to zoologiske Haver, der strækker sig langs den nordlige Side af Boulogneskoven; den Ældre, „Jardin des plantes“, i den østlige Kant af Byen, med sit berømte Menageri og sine Bjørnegrave, er mere helliget Botaniken og de naturhistoriske Videnskaber — den ligger ogsaa paa den venstre Flodbred —, medens denne mere stræber efter det horatsiske „miscere utile dulci“ og tjener til Forlystelse. Her rides paa Kameler, Zebraer og Elephanter, man kører i Vogne, der trækkes af Strudse, ja, Ungdommen faaer et heelt Firsband af Dvergheste med tilhørende Equipage, Char-à-banc eller Landauer efter Behag. Jeg saaer herude en Mærkelighed, der vistnok er enestaaende i sit Slags; een af Oppasserne havde vidst at tæmme en Søløve i Saltvandsbassinet, saa den hoppede op af Vandet ud i Havegangen efter ham, idet den udstødte nogle uarticulerede Skrig, der dog aabenbart vare den taknemmelige Glædes.

Lidt nærmere ved Byen, tæt ved Champs-Élysées vil den Fremmede ikke fortryde at besøge Lysthaven „Parc-Monceau“. Intet Sted i Paris seer man saa prægtige Træer. Under deres kølige Skygger glæder man sig dobbelt over de yndige Blomster, der her som allevegne paa Seins Bredder glæde Øjet. Pariseren og især Pariserinden elsker Blomster og Fugle; i hver Gade træffer man et Udsalg af Fugle, og Blomsterne — ja, dem maa man have Torve til. Af de talrige Mærkværdigheder, Haven fordem besad, da den ejedes af Philip Égalité, har den kun bevaret et Naumachie, der, om ikke omfangsrigt, dog giver en Idee om, hvorledes det romerske

saae ud. Takket være Baedekers „Guide de Paris“ var jeg herude som da flere Steder i Paris saa heldig at kunne meddele en Franskmand Oplysninger om hans By, som han selv ikke kjendte. Jeg raader derfor Enhver, der gaaer til Paris, at anskaffe sig denne fortræffelige Bog. En forstandig og deeltagende Landsmandinde forærede mig den ved Afrejsen, ellers vilde jeg næppe være kommen i Besiddelse af den: „Hvad gjør Tysken ikke for Penge, sa'e Manden, han saae en Abekat“, siger Steen Blicher et Sted, og til min Skam maa jeg bekjende, jeg deler den Mistro, her udtales; nu, man kan da ogsaa gjøre en Tysker Uret, og jeg vil søge at gjøre min god igjen ved her at udtale min Anerkjendelse af denne righoldige Bog og det smukke franske Sprog, hvori den er skrevet.

Men Souterrainerne, vil man sige; ja, tilgiv, der var virkelig saa meget smukt og interessant at see oven paa Jorden, at jeg ikke fik Tid til at stige ned i Underverdenen, tilmed da det kun kan skee visse Dage og efter Ansøgning. Catacomberne og Kloakerne veed jeg altsaa ikke andet om, end at de existere og upaatvivlelig ere højst seeværdige. Rom blev ikke bygget paa een Dag, og man seer sandelig heller ikke Paris paa een Maaned.

„Les extrêmes se touchent“ — jeg kommer til at tænke paa det, idet jeg her gaaer lige fra Champs-Élysées og Parc-Monceau til Catacomber og Kloaker —, er det ikke et ejendommeligt fransk Mundheld? jeg kjender i det Mindste ikke noget Tilsvarende i vore nordiske Sprog; vist er det imidlertid, at man vanskelig noget Sted vil finde Modsætningerne mere udprægede end i Frankrig; Religion og Vantro, Dyd og Last, Kundskab og Uvidenhed vandre Side om Side, og medens Aristokratiet, Videnskaben, Kunsten og Industrien paa den ene Side vise os „la fine fleur de l'humanité“,

saae vi paa den anden i Communens forfærdelige Dage, at Nationen ogsaa har sin „sentina rei publicæ“ næsten værre, end hvad Victor Hugos og Eugène Sues Penne have skildret. Naar ville disse Marats Gjenfærd for bestandig blive manede ned, hvor de høre hjemme? Næppe før Skolen kommer til sin Ret, og Pressen i Frankrig saa vel som andetsteds lægges i Forstandighedens Baand.

Hvad der iøvrigt mere end Underverdenen vilde have fristet mine Tourist-Tilbøjeligheder, det var Omverdenen, men, desværre! jeg maa beklage, jeg saa kun lidt af Isle de Frances Herligheder: kun Versailles, der i saa mange Henseender er et Brændpunkt, det maatte jeg da see. Den lovgivende Forsamling tog paa Landet der, da Luften i Paris blev for trykkende; den har senere ikke forlagt sin Residents, og man kan ikke fortænke den deri; „À toutes les gloires de la France“, staaer der paa Slottets Frontispice; det maa jo være smigrende for de Herrer Lovgivere. Man veed, at Alt er stort og prægtigt i dette Slot; jeg saa det berømte Oeil de boeuf, Ludvig XIV.'s glimrende Gemakker og de navnkundige Malerier; men ingen af alle disse Herligheder kunde bringe mig til at glemme, at det var her, Lafayette laa rolig og sov, medens Pøbelen sønderrev Livdrabanterne foran Marie Antoinettes Værelser. Havde ikke Mænd som Lafayette, Bailly og tildels Ludvig XVI. selv seet igjennem Fingre med den saakaldte Friheds Udskeielser; havde man straffet Foulons, Berthiers og de Launays Mordere, saa havde Frankrig ikke behøvet at græde Blod, og Historien vilde haft et Rædsels-Skuespil mindre. Hverken „les petites“ eller „les grandes eaux“ formaae at udslutte den Udaad, der blev begaaet Natten mellem den 5te og 6te October i Versailles. Hvor uskyldigt var ikke det Hof, som man rasede saaledes imod? For Enden af Versailles Have lig-

ger det beskedne Lille Trianon, Marie Antoinettes Yndlingssted, hvor hendes Møbler endnu tildeels opbevares. I dets Have seer man endnu de idylliske Anlæg, hvor hun med sine yndige Veninder søgte at glemme Hoffetts Etiquette; hele Sveitser-Partiet, hvor hun samlede sine Kjære til landlige Fester, hvor Kongen spillede Fogedens Rolle, og Dronningen som en anden Sveitserinde selv malkede sine Køer, kjærkede Smør og lavede Oste til sine Gjæster. Den Fremmede vil vanskelig kunne gjenkalde sig disse Scener uden med Taarer i Øjnene, og den, der har besøgt Lille Trianon, vil næppe undlade at gjøre en Pilgrimsvandring til det, saa at sige til Kapel omdannede Fængsel i Conciergeriet, hvor Dronningen tilbragte sine sidste sørgelige Dage, berøvet Børn og Venner, og kun trøstet ved de anonyme Bouquetter, man daglig bragte hende; aldrig har vist Blomstersproget talt saa smukt og saa kjærligt. Mærkelig nok, skylder Revolutionen hende Melodien til een af sine Dithyramber: Carmagnolen skal være komponeret af Marie Antoinette. Revolutionen var utaknemmelig mod sine Forfattere, Rouget de Lisle undgik kun ved Flugt Døden paa Skafottet.

Uheldigviis er Sommerferien, som i saa mange andre Henseender, ogsaa med Hensyn til Skolen „la saison morte“ i Paris. Priisfordelingerne fandt just Sted i de Dage, jeg ankom til Byen, saa jeg opnaaede ikke at hospitere hos mine franske Colleger, der iøvrigt, efter hvad jeg erfarede, ere med Hensyn til Gagering, om muligt, endnu uheldigere stillede end vi Lærere i Danmark; „qvem Jupiter odit, præceptorem facit“, sagde de Gamle; og i Paris har man jo i Alt taget det Antike til Forbillede. Tilfældigviis gjorde jeg gennem min Vært Bekjendtskab med en Inspektør ved en privat Underviisningsanstalt, „Institution Chevallier“, forhen „Collège des

Ecossais“, og ved hans Godhed fik jeg den Fornøjelse at overvære et Par Forelæsninger i Localet, den ene over Philosophie, den anden over fransk Literatur. Auditoriet var meget sparsomt, 10 à 12 étudiants, og lidet opmærksomt; men selve Foredragene bibragte mig en høj Mening om de franske „Agrévés“. Skjøndt begge talte i halvanden Time, for faa og utaknemmeelige Tilhørere, maatte jeg følge Foredragene fra Ende til anden med spændt Opmærksomhed; det var et aandrigt Causerie, krydret med sagkyndig Lærdom, og jeg beklagede meget, at jeg ikke oftere kunde nyde Godt deraf. Samme Inspektør fortalte mig forresten, at man i Vintersemestret, naar Auditorierne vare fulde, maatte have Sergents de ville i Localerne for at overholde Orden. Dette i Forbindelse med, hvad vi nylig have læst i Bladene om Demonstrationer, man har tilladt sig mod en anseet Historiker, fordi han dømte Robespierre med Historiens Dom, synes ikke at vidne fordeeltigt for Aanden i de franske Skoler; det er vel ogsaa umuligt andet, end at den Fjendtlighed mod al Autoritet, dette den moderne Friheds gejle Skud, der faaer Ord selv i den lovgivende Forsamling, maa øve sin destruerende Indflydelse overalt; vi ere i alt Fald ikke ganske uden Erfaring af noget Lignende herhjemme; dog, som sagt, jeg fik ikke den Glæde at besøge Skolerne, og kan altsaa ikke dømme. Turde jeg derimod fra det Enkelte slutte mig til det Almindelige, saa lader Skolernes ydre Udstyrelse intet tilbage at ønske, thi de, jeg saae, kunde næsten fortjene Navn af Ungdoms-Paladser.

Naar jeg saaledes maa beklage næppe at have faaet endog et overfladisk Blik over Skolerne og deres Gjerning, saa gjælder det Samme næsten om Theatrene. Parquet-Pladserne ere i de fleste meget dyre, i Parterret befinder man sig midt i Claquen,

og i Logerne er der uudholdeligt under en Temperatur af 30 Grader; jeg kom der altsaa kun sjældent. Turde jeg, efter hvad jeg saae, og uden at være Sproget fuldkommen mægtig, fælde nogen Dom, da vilde jeg holde for, at vor danske Skuespilkunst, og da navnlig for Secondtheatrenes Vedkommende, indtager en agtværdig Plads ved Siden af den franske. Hos de fleste Skuespillere syntes jeg at spore noget, jeg vil ikke just sige Maniereret, men dog en Maner, noget vist Traditionelt, der betog dem deres naturlige Frihed, ligesom da ogsaa Theater-Prononciationen er lidt anderledes end den, der er gjennemgaaende i det dannede Omgangssprog. Det er imidlertid en aldeles subjectiv Anskuelse, jeg udtaler; muligviis har jeg uvilkaarligt sluttet efter hvad der kunde være rimeligt og højst undskyldeligt i Klassicitetens Land.

Et andet Spørgsmaal, som ofte er blevet gjort mig med en vis forventningsfuld Spænding, gjør det mig ogsaa ondt, jeg altid har maattet blive Svaret skyldig paa, hellere end berede en Skuffelse ved at anføre overfladiske Iagttagelser. Frankrig har deelt Skjæbne med Danmark, og Ingen kan fortænke os i, at vi med Haab see op til vore Lidelsesfæller. „Hvad synes De om det franske Militær?“ hed det tidt. Desværre! jeg saae aldrig nogen større Troppesamling, og de enkelte Soldater, jeg lejlighedsviis kunde møde, navnlig i Versailles, hvor der efter Sigende laa et heelt Armee-corps, udmærkede sig ingenlunde, hverken ved militær Holdning eller Beklædning. Føler den franske Armee ikke sin Adel, og elsker Landet ikke sit Værn? Jo, vi ville haabe det. Det meest Fuldendte jeg nogensinde har seet af militær Exercits, saae jeg dog i Frankrig; det var, saa vidt jeg veed, en Bataillon af de saakaldte „Sergents de ville“. Man saae tydelig, at hver Enkelt var Mand for sit

Vaaben og sin Plads, men at han ogsaa havde Bevidsthed om at danne en integrerende Del af et Hele, der ikke taaler nogensomhelst Afvigelse fra den fælles Bevægelse; ikke en Afstand forandredes; ikke en Linie krummedes; med elastisk Fasthed og krigersk Holdning marcherede disse øvede Mænd, som om det hele Corps kun havde været eet Legem for een kampberedt Sjæl — saadan maa den Garde have marcheret, der gjennem Cambronne svarede: „La Garde meurt mais ne se rend pas!“

Ja, apropos! om „meurt“: Man dør ogsaa i Paris; og skulde Nogen ikke være bleven mindet derom ved at deeltage i den smukke franske Skik, front at blotte sit Hoved for det forbidragende Ligtog, har man til yderligere Beviis dens tre store Necropoler, hvoraf Père-Lachaise ubestrideligt indtager den første Rang. Jeg saae i een af dens Gader — man kalder uvilkaarligt dens Gange saaledes, da de Fleste bygge smaa Kapeller over deres Familiebegravelser — Casimir Delavignes, Charles Nodiers, Balzacs og Émile Souvestres Navne. Det var første Gang jeg mindedes om deres Bortgang, de havde saa længe været, saa at sige, mine daglige Omgangsvener, saa jeg reent havde glemmt, at de havde sagt deres sidste Ord; for mig var deres Røst ikke forstummet. En Vandring her er en Repetition af Frankrigs nyere Historie, saa Ingen vil fortryde at ofre den lidt af sin Tid; man finder mange Navne, man vil bringe taknemmelig Hylding, og selve Beliggenheden vil i høj Grad tiltale Besøgeren.

Skulde nu Nogen mene, at jeg i denne lille Skitse har været for partisk, saa er det en Bebreidelse, jeg vil tage mig meget let. Jeg dømmes kun som Gjest, der fandt et inderligt Velvære i denne Byernes Dronning, der har vidst at gjøre sig selv Naturkræfterne underdanige, saa Solen, som Hr.

Pløetz siger, er bleven Artillerist*), og Landets Floder vande Planter og skylle Gader. Luften i Gaderne var derfor altid forholdsviis frisk trods de nogle og tredive Grader, og de talrige Plæner og Blomsterbede saae selv i den brændende Middags-hede saa fløjelsbløde og friske ud, som de lige vare dukkede op efter en velsignet Foraarsregn.

Sluttelig skylder jeg dog Sandheden at tilstaae, at fortræffelige Landsmænd ikke bidroge saa lidt til at gjøre mig Opholdet baade belærende og behageligt. Hr. J. Hansen, Redaktøren af „L'Europe diplomatique“, aabnede mig med dansk Gjæstfrihed sit Huus og var mig til Hjælp med Raad og Daad i Alt. Ved hans Godhed blev jeg anbefalet til Grev Knuth, Attaché ved den danske Legation. I Begge fandt jeg dygtige og begavede unge Mænd, som jeg her bringer en hjærtelig Tak for den Forekommenhed, de viste mig. — Et Par fortræffelige unge Landsmænd, der tilfældig bleve mine Contubernaler i Pensionnatet, sender jeg ligeledes en taknemmelig Hilsen gjennem disse Blade.

Da jeg stundom herhjemme har forsøgt at give Øjeblikkets Stemning Ord og Form, prøvede jeg ogsaa i Paris paa at samle de vaxlende Indtryk, og jeg vover at slutte med de Stropher, jeg nedskrev, idet jeg paa Grund af Omstændighederne paakalder den Overbærenhed, som de Fleste dog ere tilbøjelige til at yde den gode Villie:

*) Een af de første Dage, jeg var i Paris, stod jeg en Formiddag i Palais-Royals Have og betragtede Vidunderne i Mme. Chevets Vindue, da jeg pludselig vaktet af mine Betragtninger ved et Skud, der i det indesluttede Rum gjenlød med mangfoldigt Eccho. Jeg vendte mig forskrækket om og huskede da først, at der midt i Haven findes en lille Solkanon, der tændes ved et Brændglas hver Dag, naar Solen passerer Paris's Meridian. Intet Under, at Pariserne altid vide, hvad Klokkeren er!

L'étranger à Paris.

Paris, Paris, cité chérie!
 Le monde entier est à tes pieds;
 Le charme vif de ton génie
 Tes ennemis a subjugués.

Tes dômes et tes hautes flèches
 S'élèvent en air orgueilleux;
 Arcs de triomphe sont les crèches
 De tes héros si valeureux.

Champs-Élysées, val des grâces,
 Tapis de fleurs aux pieds mignons!
 Vous faites oublier le temps, l'espace
 Par vos milliers de rayons.

Cité de l'art, où les sciences
 Se sont donné le rendez-vous
 Aux monuments, dont l'élégance
 Captive les regards partout.

Par tes labeurs tu bien expies
 Le mal qu'ont fait des scélérats;
 Aussi le Prussien t'envie:
 Ni feu te perd, ni Gambetta.

Le lis français qui de sa tige
 Répand parfum et doux éclat,
 Tu gardes ton vieux prestige
 Malgré d'horribles attentats.

Superbe reine et unique!
 Sous la couronne tu souris:
 Soit empire, république
 Il n'est au monde que Paris.

Skolens Samlinger.

Elevbibliotheket.

En Velynder af Skolen — han ønsker ikke at nævnes ved Navn, men maa dog tillade mig at bringe ham min bedste Tak — har stillet en større Samling af Bøger til min Disposition; af dem ere følgende optagne i Elevbibliotheket:

Beatus Dodt: Niels Sparre.

— Emil Larsens Hændelser.

Dickens: „Klokkeslagene“ og „Faarekyllingen ved Arnen“.

Allen: Breve fra danske Krigsmænd 1848—50.

Carl Hermann: Kongens Yndling.

Ingemann: Valdemar den Store; Dronning Margrete.

— Valdemar Seier.

— Erik Menveds Barndom.

— Kong Erik og de Fredløse.

— Prinds Otto af Danmark.

— Eventyr og Fortællinger, 3—8 Bind.

Rosenkilde: Fortællinger.

Jonas Lie: Fortællinger og Skildringer fra Norge.

Jules Verne: Rejsen til Maanen.

— Zwanzigtausend Meilen unter'm Meer.

— Fünf Wochen im Ballon.

— Dalla terra alla luna.

— Cinque settimane in Pallone.

Nyaarsgave fra Askov.

Fremtidens Nyaarsgave 1869, 70, 72, 73 og 74.

Dr. x—x: Brudstykker af en jydsk Borgermands Dagbøger for 1848.

Ydun. Nordisk Studenterkalender for 1873.

- Husbibliothek for Morskabslæsning (11 Bind).
Th. Overskou: Den danske Skueplads, 6te og
7de Bind.
- H. P. Holst: For Romantik og Historie. 10de
—12te Bind.
- Richard Wagner: Mestersangerne i Nürnberg.
H. C. Andersen: Lykke-Peer.
Sophus Bauditz: Ved Søen og i Skoven.
J. Plenge: Livet i Kjøbenhavn for en Menneske-
alder siden.
- Hother Tolderlund: Hjemmefra.
Mrs. Harriet Beecher Stowe: De smaa Nisser.
Hoffmanns gesammelte Schriften. 1.—XII. Bind.
Wilhelm Hauff: Gedichte und Märchen,
Maurus Jokai: Achtzehn humoristische Erzäh-
lungen.
- Reisetagebuch des Nasreddin Schah.
Smiles: Der Charakter.
- Paul Heise und Hermann Kurz: Novellenschatz
des Auslandes. 6. 8. 9. und 12. Band.
Westermanns illustrirte deutsche Monats-Hefte.
Jan.—August 1874.
- Hackländer: Sorgenlose Stunden. 1874.
— Deutsche Romanbibliothek.
- J. J. Weber: Illustrirter Kalender. 1873 og 1874.
— Illustrirte Katechismen.
- Payne: Illustrirter Familien-Kalender. 1875.
Otto Spamer: Illustrirter Almanach. 1874.
A. Trollope: Castle Richmond.
Das neue Blatt. 1871, 72, 73, 74.
Illustrirtes Familien-Journal. 18de—24de Bd.
Die illustrirte Welt. 1873.
Historisk Archiv. Fire Bind.
- Elevbibliotheket har fremdeles som Gave fra Hr.
Controleur C. Jansen med megen Tak modtaget:
S. Birket Smith: Hieronymus Justesen Ranchs
danske Skuespil og Fugleviser.
Fr. Winkel Horn: Nordiske Heltesagaer.

Den fysiske Samling.

(Fortsættelse af Progr. f. 1872.)

- En Glaspumpe med Glasventil.
En Berzelius-Lampe.

Apparat til at vise Vands Afkøling under 0°
uden Frysning.

To dobbelt-konvekse Glaslinser og en dobbelt-
konkav do.

En Papirskjærm.

Desuden ere flere af de ældre Apparater repara-
rerede eller erstattede af nye, ligesom der ogsaa
til kemisk Brug er anskaffet en Del Kemikalier,
Reagensglas, Glasrør, Digler, Kautsjukpropper m. m.

Den naturhistoriske Samling.

(Fortsættelse af Progr. f. 1876.)

Dyreriget.

258. En udstoppet Musevaage (*Falco buteo*). Gave
fra Hr. Sagfører Madsen.
259. En udstoppet Kolibri. Gave fra Hr. Doktor
Larsen.
260. Foden af en Havørn (*Falco albicilla*). Gave
fra Hr. Doktor Larsen.
261. Nogle tørrede Fiskefinner. Gave fra Skolens
tidligere Elev L. Hooge ved Elev C. V.
Petersen.
262. Et Par Brystfinner af en Flyvefisk. Gave fra
Frøken Wulff, Slagelse Kloster.
263. En Bændelorm (*Tænia medio canellata*). Gave
fra Hr. Doktor Larsen.
264. Nogle forskellige Konchylier. Gave fra Ele-
verne P. Billenstein og M. Lauritzen.

Planteriget.

265. Nogle amerikanske Frugtformer. Gave fra
Frøken Lassen, Slagelse Kloster.

Nogle Oldsager og Forsteninger. Gave fra Elev
H. Luudsgaard.

Nogle Stykker Rav. Gave fra Elev Povl Bendtsen.

Skoleefterretninger.

Paa Grund af Hr. Rosendahls noget forlængede Ophold i Paris og Hr. Zeuthens af Lægen paabudte Udebliven fra Skolen af Hensyn til Skarlagensfeber i hans Hjem maatte jeg, ved Siden af den Hjælp, Skolegjerningen tillod Skolens øvrige Lærere at yde, søge Bistand udenfor Lærerpersonalet. De Herrer Dr. Fraenkel, Captein Baron Pechlin, Student Prahll og Pastor Tobiesen, der saaledes hjalp Skolen i Tidsrummet 22. August til 6. September, bringer jeg herved Skolens Tak. Ligeledes takker jeg Hr. Musikdirektør Albrecht- sen for en lignende Hjælp, ydet Skolen under Hr. Jæhnigens Sygdom i Størstedelen af September.

Om den ved T. H. Mølgaard's Udmeldelse af Skolen ledigblevne, af Byraadet besatte, Friplads for en udenbyes Elev indkom kun een Ansøgning, nemlig for M. E. Lindahl (5 Kl., tidligere 3 Kl. A), hvem den tilstodes. — Den ved N. H. Peytze's Dis- mission (ligeledes af Byraadet besatte) ledigblevne Friplads for en indenbyes Elev søgtes for sex Elever; den tilstodes A. E. Schrøder (6 Kl., tidl. 4 Kl. B). — Den ved L. H. Møllers (5 Kl.) Udmeldelse af Skolen 1 Februar 1877 ledigblevne, af Byraadet besatte, Friplads tilstod Byraadet C. C. Sand (der paa Grund af Vestsjællandsk Folkebanks Forhold havde mistet den af denne Bank ham tilstaaede Friplads) midlertidig indtil 1 Mai, da han udmeldtes af Skolen. — Ved P. J. T. Kikkehuschs Dis- mission var en af Sparekassen for Slagelse og Om- egn besat Friplads for en indenbyes Elev bleven ledig; der indkom Ansøgninger om den for fem Elever; den tilstodes A. E. Keil (4 Kl., tidl. 3 Kl. A).

I Slagelse Skyttelags Øvelser deeltog 6 af Realskolens Elever. — Skolens Aarsprøve i militære Evolutioner og Geværgreb afholdtes 29 September i Overværelse af Hr. Captein Ingwersen og Hr. Sergent Penzin.

Den 15 December tilskrev jeg Hr. Districtslæge Dr. Hasse saaledes:

„Da jeg, naar smitsomme Sygdomstilfælde ere forefaldne i Huse, der have Elever i Slagelse Realskole, ikke sjældent — sidst ved hoslagte Brev — har havt Ubehageligheder enten paa Grund af Huuslægens Forbud mod eller paa Grund af hans Tilfaldelse til saadanne Elevers Skolebesøg i Smitteperioden, Forskrifter, som jeg i alle Tilfælde ubetinget har fulgt, tillader jeg mig at anmode Dem, høitærede Hr. Districtslæge! om at gjøre Deres Colleger her i Byen bekendte med disse Liniers Indhold og at foranledige en eensartet Vedtægt mellem Byens Læger tilveiebragt, ifølge hvilken der i ethvert givet Skoletilfælde af den nævnte Natur skriftlig maatte blive mig meddeelt af vedkommende Læge, om Sygdommens Charakter eller Mueligheden for Afsondring i Hjemmet tillader eller forbyder paagjældende Elev midlertidig Adgang til Skolen.“

Den 20 December modtog jeg Districtslægens Svar:

„Jeg har den Ære at underrette Hr. Rectoren om, at ved et Møde med mine Colleger viste der sig afgjort Stemning for med Hensyn til smitsomme Sygdomme at tilraade Hr. Rectoren ligesom hidtil at lade de skolesøgende Børn fra Familier, hvor en smitsom Sygdom hersker, holdes fra Skolen, forsaavidt de ikke selv have havt den omhandlede Sygdom.“

Ligesom Skolen i de her omtalte Tilfælde hidtil har fulgt hver enkelt Læges Forskrift, vil den selvfølgelig for Fremtiden forholde sig i Overensstemmelse med den af Districtslægen mig meddeelte Fællesvedtægt mellem Byens Læger.

Den 2 Juni gjorde Skolen, ad Jernbanen, en Skovtour til Boserup Skov. Ved Ankomsten til Roeskilde besaaes Domkirken. Professor Mathison-Hansen glædede os ved sit mesterlige Orgelspil, ligesom ogsaa Kirkens øvrige Embedsmænd viste os den største Forekommenhed. Ved Hjemrejsen bleve vi, ved flere af Roeskilde Borgeres Velvillie — enkelte af dem glædede os, trods det noget truende Veir, med deres Nærværelse i Skoven — alle befordrede til Vogns fra Boserup Skov til Roeskilde Jernbanestation. For al den Imødekommen og Venlighed, der saaledes blev os til Deel, bringer jeg Slagelse Realskoles varmeste Tak. Paa Vandringen fra Roeskilde til Skoven sang Eleverne følgende af en tidligere Elev forfattede Sang:

Mel.: Mens Nordhavet bruser mod feldbygt Strand.

Da Skoven blev grøn, ja, og Himlen blaa,
Og vi baade røde og brune,
Saa kasted' vi Frakken og tænkte paa,
At Stuerne blev os for lune;
Vi gik til Rector, og saa fik vi Lov
At faae os en Tour her til Boserup Skov.

For nu har vi været i Suserup,
I Sorø, Skjelskør og ved Tase;
Der kjende vi næsten hvert Blad, hver Knop —
Vi er nu en speidende Race;
Det maa man være, naar paa Røveri
Man sagte lusker om paa dunkle Sti.

Saa skrev vi et Bønkrift, og fik til Svar,
At „Banan“ var særdeles villig —
Og det kan man sagtens, den Ting er klar,
Især naar man ikke er billig;
Og den var saa dyr, saa vores Hornmusik,
Hr. Albrechtsen, næstendeels i Vasken gik.

Men Mønten, den fik vi, ja, meer end nok;
Til Roeskilde naaede vi magelig.
Nu trave vi væk over Steen og Stok
Til Boserup nok saa behagelig.
Slut bare paa! det længste Been foran!
I Skovens Skygge vi os hvile kan.

J. P.

Ligesom der ved Skoleudvalgets Velvillie i det forrige Skoleaar anskaffedes et hensigtsmæssigt Bogskab til Elevbibliotheket (i Klasseværelset Nr. 3; om Elevernes Bidrag til dette Skab s. forr. Aars Progr. S. 27), er der i dette Skoleaar anskaffet en stor Reol (i det af Skolen hidtil ubenyttede Klasseværelse Nr. 11) til Optagelse af Bøger, som vare uheldig anbragte i Skolebibliotheket. — I Klasseværelserne Nr. 3 og 4 er der indlagt Gas, særlig til Brug for Haandværkernes Aftenskole, der i Vinterhalvaaret har benyttet disse to Værelser. — En meget heldig Sundheds-Foranstaltning har Skolen ligeledes i dette Skoleaar opnaaet ved Anlægget af en Cloakledning langs Bygningens vestre og nordre Side, udmundende i Gadecloaken.

Til dette Aars Realafgangsprøve, hvis mundtlige Deel paa Ministeriets Vegne overværes af Hr. Professor Dr. phil. A. Steen, stedes de 8 Elever, der danne øverste Klasse (7 Kl., tidligere 4 Kl. A).

Skolens Læseplan og Aarsarbejde.

Forberedelsesklassen.

Til dansk Læsning er brugt Chr. Winthers ABC og Læsebog for de første Begyndere, af „en gammel Skolemand“, 2den Del; enkelte af Versene ere lærte udenad. Daglig Afskrift og Stavning af forekrevne Ord eller efter Bogen. I Skrivning læres foreløbig kun et Alfabet (det engelske); Eleverne maa for at opflyttes være komne saa vidt, at de kunne skrive læselig Sammenskrift. I Regning Addition og nogle af Eleverne desuden Subtraktion med ubenævnte Tal paa Tavle; de tilsvarende Tabeller ere lærte i smaa Lektier. Hyppig Hovedregning. I Sang er lært Text og Melodi til en Del lette Børnesange. I Tegning Øvelse paa Tavle efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle. To Timer ugentlig Legemsøvelser (ligesaa i de øvrige Klasser).

Første Klasse.

I denne Klasse begyndes Bibelhistorie, Tysk, Geografi og Naturhistorie. I Tysk befæstes ren Udtale ved Korlæsning, naar Lektien gives for.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle Testament indtil det babylonske Fangenskab. I Dansk er gennemlæst c. Halvdelen af Pios Læsebog for de lavere Klasser; Samtale om Indholdet; Staveøvelser; de vigtigste Taledele og lidt Sætningslære indøvede mundtlig; 11 Digte ere lærte udenad, dels efter Krossings poetiske Læseb., 1 Del, dels efter Pios Læsebog; i Reglen daglig Afskrift efter Bogen af nogle Linier af Lektien og 1 Gang ugentlig Diktat med Forberedelse. I Tysk

er læst af Listovs Elementarbog S. 1—21. I Historie er mundtlig fortalt og gjengivet enkelte Stykker af Danmarkshistorien, især af Sagnhistorien. I Geografi er en Time ugentlig gennemgaaet Danmark, samt en Oversigt over Evropa og over Jorden. I Naturhistorie efter mundtlig Gjennemgang og Forevisning af Billeder: Pattedyrene. I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte Tal; Hovedregning og Tabel. Sang i Forening med Forberedelsesklassen (s. o.). Skrivning, som i de følgende Klasser, efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne eller paa Klassetavlen. Tegning efter Helsteds eller Petersens Tegnehefter; hver anden Gang efter Lærerens Fortegning paa Skoletavlen.

Anden Klasse.

Af nye Fag optages her Musiklære. Hvad der ved forrige Klasse er bemærket om Lektierens Gjennemgang ved Korlæsning, finder ogsaa Sted her og i den følgende Klasse.

I Religion er læst af Angers Bibelhistorie: det gamle Testament fra Rigets Deling; det nye Testament til Side 100; nogle Salmer. I Dansk er Pios Læsebog for de lavere Klasser benyttet til Læseøvelser og Analyse; Sproglæren, efter Svendsens Skema, til Præpositioner; lidt Sætningslære mundtlig; 2 Gange ugentlig Diktat, og Rettelserne lærte udenad af Eleverne; 7 Digte lærte udenad. I Tysk af Listovs Elementarbog Side 22—86; efter P. Hjorts tyske Grammatik er læst Artiklen, Adjektiverne, Pronominerne og den regelmæssige Konjugation. I Historie efter Blochs Lærebog i Historie fra de tre nordiske Riger indtil Valdemar Atterdags Død. Hele Geografien efter Wegeners Grundlag. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog: Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder. Skolens Naturaliesamling og Afbildninger benyttes flittig her, som ved den hele naturhistoriske Undervisning. I Regning benævnte Tal; Tabel og Hovedregning. I Musiklære det væsentligste af Bulls kortfattede Musiklære; en Del Sange, efter Berggreens tostemmige Sange, i Forbindelse med 3, 4, 5 og 6 Kl.; sammen med 3 Kl. dels enstem-

mig, dels tostemmig Sang. I Tegning Fortsættelse efter Helsted, eller efter Læreren Fortegning paa den store Tavle.

Tredje Klasse.

Her optages af nyt Fransk og Plantelære. I Religion efter Angers Bibelhistorie det nye Testament; nogle Salmer. I Dansk 6 Digte lærte udenad efter Pios danske Læsebog; Svendsens Skema, udvidet ved mundtlige Meddelelser; Pios Læsebog for de lavere Klasser benyttet til Læseøvelser og Analyse; 2 Gange om Ugen Diktat, og til hver Gang ere Rettelserne fra den foregaaende Stil lærte udenad; af og til skriftlig Analyse og mod Slutningen af Aaret Gjenfortælling. I Tysk af Rungs Læsebog for de lavere Klasser S. 1—40, af Beissels tyske Grammatik som i forrige Klasse, desuden uregelmæssige Verber. Ugentlig en Diktat. I Fransk Jungs Læsebog for Begyndere til tredje Afsnit, Side 71. I Historie efter Blochs Læsebog de tre nordiske Rigers Historie fra Side 202—223 i 1ste Del og fra Side 71—117 i 2den Del. I Geografi fra Side 46—94, efter Rimestads mindre Lærebog. I Naturhistorie, efter Feddersens Naturens Bog, Fiske, Leddyr og Bløddyr. I Regning Brøkgregning; Hovedregning. I Musiklære en noget udvidet Gjentagelse af Bulls Musiklære; Samsang efter Berggreens tostemmige Sange, som i 2. Kl. Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

Fjerde Klasse.

Her optages af nyt Arithmetik og geometrisk Tegning.

I Religion er efter Angers Bibelhistorie lært det gamle Testament, de ti Bud og 1ste Artikel efter Balslev; flere Salmer lærte udenad. I Dansk er Bojesens Grammatik gennemgaaet; til Oplæsning og Analyse benyttes Pios og Wimmers Læsebog for Mellemlasserne; nogle større Digte ere lærte udenad; Stil 2 Gange om Ugen, dels Diktat, dels Gjenfortælling. I Tysk af Rungs Læsebog for de lavere Klasser S. 30—66, Bøjningsformerne

helt gennemgaaede; en Stil ugentlig efter Jürses og Rungs Materialier. I Fransk Jungs Elementar­ bog fra Side 40 og ud. I Historie den gamle og 33 Sider af Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog i Historie. I Geografi efter Rimestads mindre Geografi fra Side 127—76. I Natur­ historie Pattedyrene, Fuglene, Krybdyrene og Padderne, efter Feddersens større Naturhistorie, samt, efter Erslevs Planterigets Naturhistorie, for­ fra til de helkronede. I Arithmetik efter Steens elementære Arithmetik de fire første Regningsarter, Decimalbrøk og Kvadratroduddragning. I Regning Brøkgregning, Reguladetri, Hovedregning. Sang efter Berggreens tostemmige Sange, sammen med 2, 3, 5 og 6 Kl. Tegning, dels geometrisk, dels Ornamentkonturer efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle.

Femte Klasse.

Af nyt optages her Geometri og Engelsk. I Religion er efter Angers Bibelhistorie lært det gamle Testament; 2 og 3 Artikel efter Balslev; flere Salmer ere lærte udenad. I Dansk Oplæsning og Analyse af Pios og Wimmers Læse­ bog. Stile af fortællende eller beskrivende Indhold: af og til Diktat; nogle Digte lærte udenad; lært og repeteret Bojesens danske Sproglære. I Tysk af Hjorts Læse­ bogs prosaiske Del Side 1—40; efter Beissels Grammatik Formlæren repeteret, Stil en Gang ugentlig. I Engelsk: Listovs Elementar­ bog; Grammatik efter Rosings engelske Grammatik. I Fransk Sicks Læse­ bog fra 1—13 og 27—39; Jungs Læse­ bog, 2det Kursus til Stykke 33; en Del af Formlæren efter sammes Grammatik. I Historie Middelalderens og 70 Sider af den nyere Tids Historie efter Blochs Lærebog i Historie. I Geo­ grafi efter Rimestads mindre Geogr. fra S. 46—62 og fra 148 Bogen ud. I Naturhistorie Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr efter Feddersen; de helkronede og kronløse tofrøbladede Planter, samt Tretals- og blomsterløse Planter efter Erslev. I Arithmetik Steens elementære Arithmetik helt igjennem; det vigtigste af Læren om Potens og Rod, samt Ligninger af 1ste Grad. I Geometri

Mundts Lærebog indtil Art. 193; skriftlige matematiske Øvelser. I Regning Reguladetri med Brøk; blandede Opgaver; Kurs- og Procent-Regning; Hovedregning. Sang i Forening med 4 Kl. (s. o.). Tegning, Fortsættelse fra 4 Kl.; tillige Indøvelse af Skyggelærens Elementer.

Sjette Klasse.

Af nyt optages her Fysik og Kemi.

I Religion Matthæi Evangelium med Undt. af Lidelseshistorien. I Dansk Oplæsning og Analyse af Winkel Horns og Borchseniusses Læsebog; læst og repeteret Bojesens danske Sproglære; gennemgaaet det vigtigste af Literaturhistorien fra Oldtiden til Holbergs Død ved Oplæsning af Værker af de forskellige Forfattere; 1 Stil om Ugen, dels Diktat, dels Gjengivelse af noget i Skolen lært. I Tysk Hjorts Læsebog Side 50—129; efter Hjorts tyske Sproglære fra Begyndelsen til § 180; Stile med tilhørende Omstile. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1 Hefte; Rosings Grammatik. I Fransk Sicks fr. Læsebog for Melleml. fra S. 57 til S. 90; Jungs 2 Kursus fra S. 25 til S. 55; Formlæren efter Jungs Grammatik. I Historie den nyere Tids fra Frederik den første og Bogen ud efter Blochs Lærebog. I Geografi Størstedelen af Rimestads mindre Geografi. I Naturhistorie Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder efter Feddersens Dyrerigets Naturhistorie; Planternes Anatomi og Fysiologi efter Erslevs Planterigets Naturhistorie; Plante-læren gennemgaaes i Sommermaanederne; oftere botaniske Ekursioner. I Naturlære Ligevægtslæren efter Holtens Lærebog. I Arithmetik Steens elementære Algebra helt igjennem. I Geometri Mundts Lærebog til Art. 345; jævnlig skriftlige Opgaver. I Regning sammensat Reguladetri, Delings-, Blandings- og Procent-Regning; almindelig Handelsregning; Regning med Logarithmer; Hovedregning. Sang efter Berggreens tostemmige Sange, sammen med 2, 3, 4 og 5 Kl. Tegning, dels Frihaandstegning efter Gibsafstøbninger, dels geometrisk (Projektionstegning) efter

Lærerens Fortegning og Forklaring paa den store Tavle.

Syvende Klasse.

Denne Klasse afsluttes med Real-Afgangsprøven („den strengere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er 15 Aar.

I Religion det samme som 6 Kl. I Dansk ugentlig 1 Stil, væsentlig Fremstilling af Partier af de forskellige Undervisningsfag; gjenemgaaet Literaturhistorien indtil Ewald og Wessel (inkl.) ved Oplæsning af nogle af de vigtigste Arbejder af de forskellige Forfattere. I Tysk Hjorts Læsebog S. 196—235, 237—252, 256—280, 302—329; Kellers Mustersammling deutscher Gedichte, S. 18—34 og 76—107; læst og repeteret Hjorts Sproglære; 1 Stil med tilhørende Omstil ugentlig. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1 og 2 Hefte; Rosings Grammatik. I Fransk Fistaines Læsebog S. 58—94, 133—150, 162—174, 187—210, 365—380; Ingerslevs Grammatik, med Forbigaaelse af enkelte Stykker af Syntaxen. I Historie hele Blochs Lærebog. I Geografi Rimestads mindre Lærebog. I Naturhistorie Feddersens Dyrerigets Naturhistorie, Planterne efter Strøms Planterigets Naturhistorie; af og til Ekursioner. I Naturlære Holtens Lærebog, med Undt. af enkelte Partier, og Jørgensens Kemi. I Arithmetik og Geometri det krævede Kursus, henholdsvis efter Steens og Mundts Lærebøger; nogle Tilføjelser og Ændringer skriftlig meddelte; jævnlig skriftlig Løsning af Opgaver. I Regning allehaande praktiske Opgaver. Sang efter Berggreens tostemmige Sange (indtil Nytaar). Tegning: Konstruktions- og Projektions-Tegning; med de særlig begavede i denne som i de to foregaaende Klasser af og til paa Ekursion om Sommeren Tegning efter Naturen.

Skolens Prøver, Fagdeling, Klassesdeling og Læremidler.

Til den ifjor afholdte Realafgangsprøve her ved Skolen vare Hr. Prof. Dr. phil. J. L. Ussing og Hr. Beregner A. Andresen ministerielt beskikkede som Examenskommissærer. Den skriftlige Prøve fandt Sted 15 og 16 Juni, Form. 8—12 og Efterm. 4—8; den mundtlige 3—6 Juli: i Naturhistorie (overhørende Lærer: Hr. Toepfer; Meddommere: Hr. Dr. Fraenkel og Hr. Rosendahl); Engelsk (Hr. Rosendahl; Hr. Prof. Ussing og Hr. Zeuthen); Tysk (Hr. Møller; Hr. Ussing og Hr. Garben); Geografi (Hr. Garben; Hr. Ussing og Hr. Toepfer); Fransk (Hr. Rosendahl; Hr. Dr. Prahl og F. Dahl); Arithmetik (F. Dahl; Hr. Beregner Andresen og Hr. Zeuthen); Geometri (F. Dahl; Hr. Andresen og Hr. Zeuthen); Naturlære (Hr. Zeuthen; Hr. Andresen og F. Dahl); Historie (Hr. Toepfer; Hr. Pastor Branner og Hr. Møller). Udarbejdelse i Modersmaalet bedømtes af Hr. Møller, Hr. Ussing og F. Dahl. Den særskilte (frivillige) Prøve i Projektionstegning bedømtes af Hr. J. Hansen og F. Dahl.

Denne Prøve bestode:

1. Hans Bech, Søn af Hr. Proprietær Bech paa Krummerupgaard, født 21 Marts 1861, indkommen i Skolen i Juli 1869;
2. Bernhardt Bentzen, Søn af Hr. Skomagermester Bentzen i Slagelse, født 14 November 1860, indkommen i Skolen i Januar 1871;
3. Lars Antonius Jacobsen, Søn af Hr. Proprietær Jacobsen i Lundforlund, født 17 Januar 1860, indkommen i Skolen i Januar 1870;

4. Peter Julius Theodor Kikkebusch, Søn af afdøde Fragtmand Kikkebusch i Slagelse, født 3 Februar 1861, indkommen i Skolen i September 1867;

5. Henrik Georg Kruuse, Søn af Hr. Fabrikant Kruuse i Korsør, født 16 April 1861, indkommen i Skolen i Januar 1874;

6. Erik Kirstinus Larsen, Søn af Hr. Murmester Larsen i Slagelse, født 12 December 1861, indkommen i Skolen i Mai 1868;

7. Søren Henrik Lindemann, Søn af Hr. Proprietær Lindemann i Slagelse, født 25 Marts 1861, indkommen i Skolen i Juli 1870;

8. Jens Georg Mathiesen, Søn af Hr. Gartner Mathiesen i Korsør, født 3 August 1859, indkommen i Skolen i Juli 1873;

9. Olaf Hermann Nyborg, Søn af Hr. Slagtermester Nyborg i Slagelse, født 20 August 1861, indkommen i Skolen i Juli 1869;

10. Nicolaj Henrik Peytz, Søn af afdøde Snedkermester Peytz i Slagelse, født 1 Januar 1862, indkommen i Skolen i August 1871;

11. Rudolf Thams, Søn af Hr. Postkontrolør Thams i Korsør, født 8 Juli 1861, indkommen i Oktober 1873:

12. Victor Emanuel Nicolaj Trock, Søn af Hr. Forpagter Trock paa Kragerupgaard, født 5 December 1859, indkommen i Skolen i Juli 1869.

	Moder- maalet.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Natur- lære.	Arithme- tik og praktisk Regning.	Geo- metri.	Points.	Frivillig Prove i Pro- jektions- tegning.
H. Bech	m g ×	mdl ×	u g g ?	m g	m g	m g	g ×	t g	g ×	t g	41	
B. Bentzen	m g ?	m g	u g g ?	m g g ?	u g	m g ×	u g	u g	u g	u g	83	u g ?
L. A. Jacobsen ...	g	g ?	g g	m g ?	g ×	t g	g ?	t g ×	g	g ?	46	
P. J. T. Kikkebusch	g ?	t g ×	g g ?	g ×	m g	g	m g ×	u g ?	m g g ?	m g	59	
H. G. Kruuse	g ×	t g	m g ?	m g	u g	m g	u g	m g ×	m g ?	m g ×	70	
E. K. Larsen	m g	m g ?	g ×	m g ×	m g ×	u g ?	m g ×	m g ×	u g	u g ?	77	
S. H. Lindemann ..	m g ×	g ?	m g	m g	m g ×	m g ?	u g	m g	g	m g ?	72	m g ?
J. G. Mathiesen ...	g ?	mdl	t g ×	t g ×	m g	t g ×	m g ?	m g ×	g g	m g ?	38	m g ?
O. H. Nyborg	g	t g ?	g	m g ?	u g ?	m g	m g ?	m g ?	m g ×	m g ?	61	
N. H. Peytz	g ?	t g ×	g g ?	m g	u g	g	m g ×	u g	u g	m g ×	64	
R. Thams	g ×	t g	t g ?	t g ×	g	g ?	m g	g ×	g ?	g ?	34	
V. E. N. Trock	t g	mdl	t g	m g	g ×	m g	m g	g ×	m g ?	g	40	

Herefter afgik disse 12 Elever fra Skolen, de 11 af dem med Bevis for fuldstændig Afgangsprøve, P. J. T. Kikkebusch med Bevis for partiel Afgangsprøve, idet han var fritagen for Prøven i tysk Stil. — En Examinand forlod Prøven paa Grund af Sygdom. — B. Bentzen bestod Prøven med Udmærkelse.

Opgaverne ved den skriftlige Afgangsprøve vare:

I Dansk:

Columbus og Cortez.

I Tysk:

Det gamle Ægypten staaer formedelst sin Kultur og Kunstfærdighed som en Gaade for os. De sikreste Efterretninger, vi have derom, give Oldsagerne, disse uhyre Pyramider og Klippegrave, disse Ruiner af Kanaler, Stæder og Templer, denne Billedskrift, der overleverer Efterverdenen Kongernes Navne og Bedrifter. En Del af disse Værker tjente til Landets Nytte eller vare endog uundværlige for dets Bebyggelse. Uden Kanalerne, der ledede Nilens Vand til fjerne Egne, vilde en stor Del af Ægypten være en død Ørken, og kun de store Dæmninger muliggjorde Anlæggelsen af Stæder i den frugtbare Dal, som Oversvømmelsen flere Maanedere igjennem forvandler til en Sø. En anden Del tjener Religionen eller bevarer Erindringen om de Afdøde. Ingen andre Monumenter i Verden kunne rose sig af en lignende Varighed, og Billederne paa Templernes og Gravenes Vægge give en anskuelig Forestilling om Folkets Liv og Gudsdyrkelse, Felttog og Sejre, Haandværk og Kunster, og de gamle Ægyptere ere os mere bekendte end vore egne Forfædre.

At staa for os, dastehen. Oldsag, Alterthum. Klippegrav, Felsengrab. Ruiner, Trümmer. Bebyggelse, Anbau. Dæmning, Damm. At muliggjøre, ermöglichen. Anlæggelse, Gründung. At bevare, erhalten. Gudsdyrkelse, Gottesdienst.

I Arithmetik:

1. Volumen V af en Kugle med Radius r er $V = \frac{4}{3} \pi r^3$.

En halvkugledannet Skaal har en Radius paa 4 Tommer. Hvormeget vejer den Mælk, der kan fylde Skaalen, naar et Maal Mælk vejer 1,031 Gange saa meget som samme Maal Vand, og en Kubikfod Vand vejer 61,832 Pund? Hvormeget mindre vil Skaalens Indhold komme til at veje, naar $\frac{1}{10}$ af Mælken erstattes ved Vand?

1 Kubikfod = 1728 Kubiktommer. Der anvendes Logarithmer.

2. At finde x og y af $x + \frac{1}{y} = 2a$

$$y + \frac{1}{x} = \frac{2}{a}$$

3. Hvilke Grundformler gælde for Differensrækker (arithmetiske Progressioner)? Hvor mange Størrelser vedkommende Rækken maa der være givne, for at den kan være ganske bestemt? Kan man bestemme en Differensrække, naar det tredie Led er 5, det sjette 14 og det sidste 1001? Hvor stor er Summen af Leddene i denne Række?

I Geometri:

1. Der tegnes en Firkant ABCD, som ikke kan indskrives i en Cirkel. Deraa konstrueres en anden Firkant med Vinkelspidserne A, B, C, med samme Areal som ABCD og indskrevet i Cirklen om Trekanten ABC. Kan Opgaven altid løses? Hvor mange Opløsninger kan der faas?

2. Bevis, at Kvadraterne paa en retvinklet Trekants Katheter forholde sig som deres Projektioner paa Hypotenusen. Naar en Cirkels Diameter er delt i to Stykker, der forholde sig som $1 + \sqrt{1/2}$ til $1 - \sqrt{1/2}$, hvad er da Forholdet imellem de to Korder i den ene Halvcirkel, som have Stykkerne til Projektioner? Forholdet skal have det simplest mulige Udtryk.

3. I et Kvadrat er indskrevet en Cirkel, og der er slaaet Cirkelbuer fra de fire Vinkelspidser som Centrér med den halve Kvadratside som Radius. Bevis, at Arealet indenfor de fire Cirkelbuer er ligesaa stort som det Areal, der ligger imellem Kvadratet og den indskrevne Cirkel, og angiv hvilken Del af hele Kvadratets Areal hver af disse Dele udgjør, naar man regner med Archimedes's Bestemmelse af Forholdet imellem Cirkelns Periferi og Diameter. Der forlanges ordentlige Figurer; de, der have haft geometrisk Tegning, maa trække dem op.

Fra Skoleaarets Begyndelse ere Klassenavnene 2 B, 2 A, 3 B, 3 A, 4 B, 4 A, ændrede til henholdsvis 2, 3, 4, 5, 6, 7.

I efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling staa de for to paa hinanden følgende Klasser særlige Timer paa begge Sider af de fælles:

	Klasse		Klasse		Klasse		1 Kl.	Forb. Kl.
	7.	6.	5.	4.	3.	2.		
Religion og Bibelhist.	1		2	2	2	2	2	
Modersmaalet	3	3	3	5	5	1 4		6
Tysk	3	3	3	3	3	3	1	
Engelsk	3	3	4					
Fransk	3	3	3	5	6			
Historie	4	3	3	3	2	2		1
Geografi	2	2	2	2	2	2		1
Naturhistorie	3	2	2	2	2	2		1
Naturlære	4	3						
Mathematik	5	5	4	1 4				
Regning	2	2	3	3	3	1 3		5
Skrivning		2	2		2	2		5
Tegning	1	1	2	2	2	2		2
Musiklære og Sang . .		1*		1*	1	1 1		2
Gymnastik	1	1*	1			2		2
	36	36	36	36	35	28	28	25

En af Gymnastiktimerne (*) anvendtes til militære Øvelser for 6, 5 og 4 Kl. i Fællig; en af Musiktimerne (*) brugtes (efter Nytaar) til Samsang. — Ialt 221 Lærertimer, 260 Elevtimer. — Som sædvanlig ere navnlig i 7 Kl. adskillige Ændringer i Timeplanen foretagne i det sidste Halvaar.

Antallet af Skolens Elever er (20 Juni) 109. I Aarets Løb ere indkomne 35, udgaaede 24, foruden de 12, der bestode Afgangsprøven. Af de 24 før Læreløbets Slutning udgaaede afgik midlertidig (senere gjenoptagne) 4 (fra 4, 5 og 6 Kl.), paa Grund af Forældrenes Bortflytning 6 (fra 1, 2, 4 og 5 Kl.), paa Grund af Sygdom 1 (fra 5 Kl.), til Handelen 4 (fra 4, 5 og 6 Kl.), til et Haandværk 2 (fra 6 Kl.), til Landvæsenet 1 (fra 5 Kl.), til privat Forberedelse i Hjemmet 3 (fra 2, 4 og 5 Kl.), til andre Skoler 3 (fra 2 og 4 Kl.).

Eleverne ere saaledes fordelte i Skolens 8 Klasser:

7de Klasse	med	8 Elever.
6te —	—	11 —
5te —	—	14 —
4de —	—	19 —
3dje —	—	18 —
2den —	—	18 —
1ste —	—	15 —
Forberedelseskl.		6 —

Ialt: 109 Elever.

Af disse ere 38 udenbys.

Mellem Lærerne var Undervisningen saaledes fordelt:

Cand. mag. Fr. Dahl, Skolens Bestyrer, underviser i Matematik i 7, 6, 5 og 4 Kl., i Regning i 7 Kl.; 19 Timer ugentlig;

Hr. Cand. theol. H. Garben i Religion i 1 Kl., i Geografi i 7, 6, 5, 4, 3 og 2 Kl., i Tysk i hele Skolen undtagen i 7 Kl.; 30 Timer ugentlig.

Hr. Gymnastiklærer P. Hagen i Gymnastik gjen-nem hele Skolen; 7 Timer ugentlig;

- Hr. Musiklærer E. Jæhnigen i Musiklære og Sang i alle Klasser; 7 Timer ugentlig;
- Hr. Maler, Danebrogsmand J. Hansen i Tegning gennem alle Kl. og i Skrivning i 1 Kl. og Forberedelseskl.; 19 Timer ugentlig (heraf 2 udenfor Skoletiden);
- Hr. Cand. philol. A. V. J. L. Møller i Tysk i 7 Kl., i Modersmaalet i 7, 6, 3, 2 og 1 Kl. samt i Forberedelsesklassen, i Historie i 3, 2 og 1 Kl., i Geografi i 1 Kl., i Regning i 1 Kl. og Forberedelsesklassen; 36 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. philos. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk gennem alle Kl., i Modersmaalet i 7 Kl.; 31 Timer ugentlig;
- Hr. Seminarist A. P. E. Toepfer i Historie i 7, 6, 5 og 4 Kl., Naturhistorie og Skrivning gennem alle Kl., undt. i 1 Kl. og Forberedelseskl., Dansk i 5 Kl.; 36 Timer ugentlig;
- Hr. Seminarist E. Zeuthen i Religion i 7, 6, 5, 4, 3 og 2 Kl., i Naturlære i 7 og 6 Kl., i Dansk i 4 Kl., i Regning i 6, 5, 4, 3 og 2 Kl.; 36 Timer ugentlig.
-

Næste Aar bruges i

Forberedelsesklassen: Læsebog af „en gammel Skolemand“ ved Holbech og Matzen, 2 Del. Chr. Hansens Regnebog, 1 Del. En Regnetabel. For de første Begyndere: 1 Del af Læsebog af „en gammel Skolemand“, den med latinsk Skrift trykte Udgave. En Karakterbog.

Første Klasse: J. Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Listovs tyske Elementarvog. Balslevs Bibelhistorie. Grundlag for mundtlig Undervisning i Geografi af H. Wegener. Et Atlas (helst Erslevs mindre). Helstedes Tegnebog, 1 Hefte. Chr. Hansens Regnebog, 1 Del. En Regnetabel. En Karakterbog.

Anden Klasse: Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Svendsens Skema til den danske Sproglære. Listovs tyske Elementarvog. Hjorts kortf. tyske Sproglære ved Kaper. Angers Udtog af Bibelhistorien for Realskoler. En Salmebog (den tospaltede Udgave anbefales). Blochs Lærebog i Historie. Grundlag for mundtlig Undervisning i Geografi af Wegener. Feddersens Naturens Bog I. Et Atlas (helst Erslevs mindre). C. Bulls kortfattede Musiklære. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Bokkenheusers Regnebog for Begyndere. En Regnetabel. Helstedes Tegnebog, 2 Hefte. En Karakterbog.

Tredje Klasse: Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Svendsens Skema til den danske Sproglære. Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasserne. Hjorts kortf. tyske Sproglære ved Kaper. Jungs franske Læsebog for Begyndere. Angers Udtog af Bibelhistorien for Realskoler. En Salmebog. Blochs Lærebog i Historie. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens Naturens Bog I. C. Bulls kortfattede Musiklære. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlkl. Fortsættelse af Helstedes Tegnehefter. En Karakterbog.

Fjerde Klasse: Pios og Wimmers danske Læsebog for Mellemlkl. Bojesens kortfattede danske Sproglære. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Beissels tyske Formlære. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Jungs Lærebog i Fransk, 1 og 2 Kursus. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. En Salmebog. Blochs Lærebog i Historie. Bergs eller Erslevs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens større Zoologi. Erslevs Plante-

lære. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Et Tegnebestik. En Tegnebog med stift Bind. En Karakterbog.

Femte Klasse: Pios og Wimmers danske Læsebog for Mellemklasserne. Bojesens kortf. danske Sproglære. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. En tysk Ordbog. Rosings eng. Grammatik. Listovs Elementarbob. Jungs franske Læsebog, 2 Kursus. Sicks fr. Læsebog for Mellemklasserne. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. En Salmebog. Det nye Testamente. Blochs Lærebog i Historie. Bergs eller Erslevs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens større Zoologi. Erslevs Planterigets Naturhistorie. Steens elementære Algebra. Mundts Geometri. J. Petersens geometriske Opgaver. Bokkenheusers Regnebog for Mellemkl. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Et Tegnebestik. En Tegnebog med stift Bind. En Karakterbog.

Sjette og syvende Klasse: Vinkel Horns danske Læsebog. Bojesens kortfattede danske Sproglære. Mustersammling deutscher Gedichte von Keller. Hjorts tyske Læsebog, pros. Del. Hjorts kortf. tyske Sproglære. Lorentzens tyske Stiløvelser. En tysk Ordbog. Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1 og 2 Del. Rosings engelske Grammatik. Listovs Stiløvelser, 2 Kursus. Rosings engelske Ordbog. Sicks fr. Læsebog for Mellemklasserne. Jungs Læsebog, 2 Del. Borings og Gregersens franske Ordbog. Det nye Testamente. En Salmebog. Blochs Lærebog i Historie. Bergs eller Erslevs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens større Zoologi. Erslevs Planterigets Naturhistorie. Mundts Geometri. J. Petersens geometriske Opgaver. Steens elementære Algebra. Chr. Hansens Tavleregningsopgaver, III Del. La Landes Logarithmetavle ved Kehler. Holten: Læren om Naturens almindelige Love. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Et Tegnebestik. En Tegnebog. En Karakterbog.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Fredag 15 Juni 8—12 Dansk Stil; 4—8 Tysk Stil.

Løverdag 16 Juni 8—12 Arithmetisk Opgave; 4—8 Geometrisk Opgave.

Den mundtlige Afgangsprøve.

Fredag 6 Juli Kl. 8 Naturhistorie; Kl. 12 Tysk; Kl. 4 Historie.

Løverdag 7 Juli Kl. 9 Geografi; Kl. 2 Engelsk.

Mandag 9 Juli Kl. 8 Matematik; Kl. 12 Fransk; Kl. 5 Naturlære.

Den skriftlige Aarsprøve.

6 Kl.: Tirsdag 3 Juli 9—11 Arithmetik; 12—2 Geometrisk Tegning. Onsdag 4 Juli 9—11 Regning; 11—1 Tysk Stil.

Torsdag 5 Juli 9—12 Dansk Stil; 1—3 Geometri.

5 Kl.: Tirsdag 3 Juli 9—12 Dansk Stil; Onsdag 4 Juli 9—11 Tysk Stil; 11—1 Geometrisk Tegning. Torsdag 5 Juli 9—11 Regning; 11—1 Arithmetik.

4 Kl.: Tirsdag 3 Juli 9—12 Dansk Stil. Onsdag 4 Juli 9—11 Regning. Torsdag 5 Juli 9—11 Geometrisk Tegning; 11—1 Tysk Stil.

3 Kl.: Onsdag 4 Juli 9—12 Regning. Torsdag 5 Juli 11—12 Dansk Diktat.

2 Kl.: Onsdag 4 Juli 10—11 Dansk Diktat. Torsdag 5 Juli 8—11 Regning.

1 Kl.: Onsdag 4 Juli 12—1 Dansk Diktat. Torsdag 5 Juli 8—11 Regning.

Prøverne i Skrivning og Frihaandstegning ere udførte i Skoleaarets sidste Skrive- og Tegne-Timer.

6, 5, 4, 3 og 2 Kl. ere fri den 6, 7 og 9 Juli under den mundtlige Afgangsprøve. 1 Kl. og Forberedelsesklassen ere fri den 6 og 9 Juli.

Den mundtlige Aarsprøve samt Prøven i Sang og Gymnastik.

6 Kl.

I Værelset Nr. 10.

- Tirsdag 10 Juli 8—10 Historie; 10—12 Arithmetik.
 Onsdag 11 Juli 9—11 Fransk; 12—2 Geometri.
 Torsdag 12 Juli 9—11 Engelsk; 12—2 Tysk.
 Fredag 13 Juli 12—2 Dansk.
 Løvedag 14 Juli 9—11 Geografi.
 Mandag 16 Juli 8—10 Naturhistorie.
 Tirsdag 17de Juli 9—11 Naturlære.

5 Kl.

I Værelset Nr. 8.

- Tirsdag 10 Juli 9—11 Tysk; 11—1 Historie.
 Onsdag 11 Juli 9—11 Geografi.
 Torsdag 12 Juli 8—10 Naturhistorie; 12—2 Fransk.
 Fredag 13 Juli 9—11 Dansk.
 Løvedag 14 Juli 9—11 Religion.
 Mandag 16 Juli 9—11 Arithmetik.
 Tirsdag 17 Juli 9—11 Geometri.

4 Kl.

I Værelset Nr. 9.

- Tirsdag 10 Juli 9—12 Fransk.
 Onsdag 11 Juli 8—11 Naturhistorie; 12—3 Dansk.
 Torsdag 12 Juli 12—3 Religion.
 Fredag 13 Juli 9—12 Arithmetik.
 Løvedag 14 Juli 8—11 Historie.
 Mandag 16 Juli 9—12 Tysk.
 Tirsdag 17 Juli 9—12 Geografi.

3 Kl.

I Værelset Nr. 4.

- Tirsdag 10 Juli 9—12 Historie; 12—2 Fransk.
 Onsdag 11 Juli 12—2 Tysk.
 Torsdag 12 Juli 9—12 Dansk.
 Fredag 13 Juli 9—11 Religion.
 Løvedag 14 Juli 11—1 Naturhistorie.
 Mandag 16 Juli 12—2 Geografi.
 Tirsdag 17 Juli 9—11 Musiklære.

2 Kl.

I Værelset Nr. 3.

- Tirsdag 10 Juli 12—2 Geografi.
 Onsdag 11 Juli 9—12 Historie.

Torsdag 12 Juli 9—11 Tysk.
 Fredag 13 Juli 9—12 Dansk.
 Mandag 16 Juli 9—12 Religion.
 Tirsdag 17 Juli 9—11 Naturhistorie.

1 Kl.

I Værelset Nr. 1.

Tirsdag 10 Juli 12—2 Dansk.
 Torsdag 12 Juli 12—2 Historie.
 Fredag 13 Juli 9—11 Tysk.
 Løverdag 14 Juli 12—2 Religion.
 Mandag 16 Juli 9—11 Geografi.

Forberedelsesklassen.

I Værelset Nr. 1.

Løverdag 14 Juli 9—10 Dansk.
 Tirsdag 17 Juli 10—11 Regning.

Onsdag 18 Juli Kl. 9 Prøve i Sang; Kl. 10 Gymnastik; Kl. 1 meddeles Prøvens Udfald, samt foretages Omflytning og Opflytning.

Til at overvære de mundtlige Prøver, Sang- og Gymnastik-Prøven indbydes Elevernes Forældre eller Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen.

Nye Elever prøves Torsdag 19de Juli 9—12 eller Mandag den 20de Avgust 9—12, helst den første Dag.

Tirsdag den 21de Avgust begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.